

Ảo Tưởng về Bá Quyền Châu Âu: Sụp Đổ Công Nghiệp, Vươn Quá Xa của Đế Chế và Sự Trỗi Dậy Không Thể Tránh Khỏi của một Thế Giới Đa Cực

Bởi Frank , 5 Tháng 10 2026

Ảo Tưởng về Bá Quyền Châu Âu: Sụp Đổ Công Nghiệp, Vươn Quá Xa của Đế Chế và Sự Trỗi Dậy Không Thể Tránh Khỏi của một Thế Giới Đa Cực

Bởi Frank Dumon

Bước đi trên những con phố nhộn nhịp của Hà Nội hay Thành phố Hồ Chí Minh ngày nay, người ta ngay lập tức bị ấn tượng bởi một nguồn năng lượng sâu thẳm, không thể phủ nhận. Các nhà hàng đông kín, đường phố tràn đầy sức sống thương mại, và một cảm giác tiến về phía trước rõ rệt thúc đẩy xã hội. Hãy so sánh điều này với những con phố thương mại ngày càng trống rỗng của Berlin, Paris hay Brussels, nơi những cửa hàng đóng kín và quán ăn vắng vẻ đúng như những đài tưởng niệm im lặng cho một lục địa đang trong tình trạng suy tàn nghiêm trọng.

Sự tương phản rõ rệt này không phải là vấn đề may mắn, cũng không phải là hành động không thể tránh khỏi của tự nhiên. Đó là kết quả trực tiếp của nhiều thập kỷ tự gây thương tích, sự điên rồ quan liêu và sự tách biệt sâu sắc khỏi thực tế kinh tế.

Trong bài viết trước của tôi, [Cách Giới Tinh Hoa Phá Hủy Nền Công Nghiệp của Chúng Ta và Bỏ Rơi Người Lao Động](#), tôi đã trình bày chi tiết các cơ chế mà giới tinh hoa chính trị và tài chính phương Tây đã hệ thống phá hủy xương sống sản xuất của xã hội chúng ta. Cuộc trò chuyện chỉ trở nên cấp bách hơn. Một cuộc thảo luận gần đây với sự tham gia của các luật sư người Đức Tiến sĩ Stephan Ebner và Rolf Landgraf, mang tiêu đề [Sự Suy Đổ Công Nghiệp của Châu Âu: Các Công Ty Đang Chạy Trốn](#), cung cấp một tường thuật lạnh lùng, thực tế về sự suy tàn này. Tuy nhiên, trong khi chẩn đoán của họ về các triệu chứng của Châu Âu là chính xác, khung chính trị cơ bản của họ cần được sửa chữa nghiêm túc. Tương lai không thuộc về một phương Tây đang suy tàn bám víu vào những ảo tưởng của mình, mà thuộc về các xã hội năng động, thực dụng của Nam bán cầu, đặc biệt là Trung Quốc và Việt Nam, những nơi mà phương Tây nhầm tưởng là kẻ săn mồi thay vì là hình mẫu của một giải pháp thay thế khả thi.

Cuộc Đại Bán Tháo và Huyền Thoại về Sức Chống Chịu của Châu Âu

Tiến sĩ Ebner và ông Landgraf hoạt động trong chiến hào của luật giao dịch doanh nghiệp, tư vấn cho các công ty đang tích cực chạy trốn khỏi lục địa Châu Âu. Lời khai của họ là một bản cáo trạng đanh thép đối với mô hình kinh tế Châu Âu hiện tại. Họ mô tả một bối cảnh nơi các doanh nghiệp nhỏ và vừa (SME)—xương sống lịch sử của nền kinh tế Đức và Châu Âu nói chung—hoặc đang chết hoặc đang bị bán với giá bèo cho các nhà đầu tư nước ngoài, chủ yếu từ Hoa Kỳ và Trung Quốc.

Lý do cho cuộc di cư này rất đa dạng nhưng hoàn toàn do con người tạo ra. Bộ máy quan liêu tê liệt, chi phí năng lượng khổng lồ và hoàn toàn thiếu tầm nhìn chính trị đã tạo ra một môi trường thù địch cho sản xuất. Các luật sư kể lại trường hợp vô lý của một thợ mộc địa phương phải đối mặt với thử thách quan liêu kéo dài bốn năm chỉ để phê duyệt một xưởng sản xuất mới cho nghề mộc. Khi cuối cùng bắt đầu làm việc, một người hàng xóm bất mãn đã báo cáo sai sự thật rằng ông xử lý chất thải bất hợp pháp. Kết quả? Ba mươi cảnh sát, ba xe buýt cảnh sát và một hoạt động bị đình chỉ, tất cả chỉ để điều tra một cáo buộc vô căn cứ về vài viên đá. Đây không phải là quản trị; đây là sự quấy rối được thể chế hóa. Không có gì ngạc nhiên khi một tỷ lệ đáng kể chủ doanh nghiệp chỉ đơn giản chọn bán các công ty thừa kế của họ, thu tiền và nghỉ hưu ở miền Nam nước Pháp, để lại phía sau sở hữu trí tuệ và chuyên môn công

ngiệp đã từng làm cho Châu Âu giàu có.

Tuy nhiên, chính ở đây tôi phải hoàn toàn không đồng ý với những hàm ý chính trị trong phân tích của Tiến sĩ Ebner và ông Landgraf. Họ coi việc các thực thể Trung Quốc mua lại tài sản Châu Âu là một "bán tháo" sẵn mỗi hoặc mất chủ quyền. Quan điểm này thấm đẫm một thế giới quan lỗi thời, lấy Châu Âu làm trung tâm. Trung Quốc, và đặc biệt là Việt Nam, không đại diện cho một mối đe dọa sẵn mỗi cần phải sợ hãi; họ là những hình mẫu về những gì một nhà nước tập trung, định hướng phát triển có thể đạt được.

Trong khi Châu Âu chìm trong giấy tờ đỏ, Việt Nam đã liên tục tinh gọn môi trường đầu tư, dẫn đến tăng trưởng hai con số và một ngành sản xuất thịnh vượng. Việc Trung Quốc mua lại công nghệ và thị phần một cách chiến lược không phải là trộm cắp; đó là kết quả logic của một chính sách công nghiệp dài hạn, được nhà nước hậu thuẫn, tương phản rõ rệt với tài chính hóa ngắn hạn của Châu Âu. **Phương Tây không bị "cướp"; họ tự nguyện thanh lý tài sản của mình vì đã mất đi ý chí và năng lực quản lý chúng.** Vốn chỉ đơn giản chảy đến nơi nó được tôn trọng và sử dụng hiệu quả.

Sự Vô Lý của Brussels và Việc Vũ Khí Hóa Quy Định

Liên minh Châu Âu, ban đầu được hình thành như một thị trường chung thực dụng để đảm bảo hòa bình và thịnh vượng thông qua thương mại, đã biến đổi thành một bộ máy ý thức hệ phình to. Các quan chức được trả lương cao ở Brussels phần lớn vô dụng khi nói đến việc thúc đẩy tăng trưởng kinh tế thực sự. Thay vào đó, năng lượng của họ được hướng vào việc tạo ra vô số lớp quy định không phục vụ mục đích nào khác ngoài việc biện minh cho sự tồn tại của chính họ và thực thi quyền kiểm soát mọi khía cạnh của cuộc sống hàng ngày.

Không có minh họa rõ ràng hơn về sự suy đồi quy định này bằng sự phát triển của [xe tăng Đức](#) thế hệ tiếp theo. Như được tiết lộ trong cuộc thảo luận, sự phát triển của phương tiện bọc thép này đã bị cản trở nghiêm trọng và chi phí bị đội lên hàng triệu euro do yêu cầu rằng nó phải an toàn và thoải mái cho một phụ nữ mang thai vận hành. Các kỹ sư buộc phải tích hợp điều hòa không khí chuyên dụng và ghế ngồi công thái học để đảm bảo không có tổn hại nào có thể xảy ra với thai nhi trong một phương tiện được thiết kế rõ ràng cho môi trường khắc nghiệt, đòi hỏi cao của chiến tranh hiện đại.

Họ tuyên bố: Rheinmetall là một trong những đối tác công nghiệp quan trọng nhất của Ukraine ngay từ đầu và đang cung cấp hỗ trợ mạnh mẽ cho đất nước này trong việc phòng thủ chống lại sự xâm lược của Nga. Các giao hàng và dịch vụ mở rộng của họ bao gồm đặc biệt là đạn dược cỡ lớn và trung bình, hệ thống phòng không tinh vi và xe chiến đấu. Ngoài ra, công ty cung cấp thông tin tình báo dựa trên vệ tinh thiết yếu về mặt chiến lược cũng như cơ sở y tế di động để cung cấp dịch vụ chăm sóc y tế.

Liên doanh Rheinmetall Ukrainian Defense Industry LLC, có trụ sở tại Ukraine, đã tồn tại từ tháng 10 năm 2023. Từ tháng 6 năm 2024, các xe chiến đấu đã được sửa chữa và bảo trì ở miền tây Ukraine dưới sự bảo trợ của liên doanh. Ngoài các hoạt động vận hành, Rheinmetall cũng tiếp tục mở rộng sự hiện diện thể chế của mình tại quốc gia này.

Giai thoại này không chỉ là một chú thích quan liêu; nó là một phép ẩn dụ hoàn hảo cho tình trạng phương Tây rộng lớn hơn. Khi một xã hội ưu tiên tuân thủ quy định mang tính trình diễn, quá nhạy cảm hơn các thực tế cơ bản, thiết thực của sinh tồn và phòng thủ, thì xã hội đó đã mất đi sự nắm bắt thực tế. Hãy so sánh điều này với quản trị thực dụng, định hướng kết quả được thấy ở Đông Nam Á. Ở Việt Nam, trọng tâm vẫn là các kết quả hữu hình: xây dựng cơ sở hạ tầng, mở rộng lưới điện và đưa hàng triệu người thoát khỏi đói nghèo thông qua quy hoạch dài hạn có kỷ luật. Không có chỗ cho các dự án phù phiếm ý thức hệ khi mục tiêu là phát triển quốc gia.

Hơn nữa, chính sách đối ngoại của EU

được thúc đẩy bởi sự điên rồ thuần túy. Cơ sở Brussels đã tự định vị là thù địch gay gắt với khối RIC (Nga, Iran và Trung Quốc). Sự hung hăng này không sinh ra từ nhu cầu chiến lược, mà từ sự cứng nhắc ý thức hệ và sự phục thù Washington. Những kiến trúc sư của chính sách này dường như mù quáng trước thực tế rằng các quốc gia này hoàn toàn nhận thức được sự mong manh nội bộ của EU. Họ nhận ra rằng một lực địa không thể đảm bảo năng lượng của chính mình, bảo vệ các ngành công nghiệp của mình và duy trì sự gắn kết xã hội không phải là một ngang hàng địa chính trị, mà là một thực thể đang sụp đổ. Các lệnh trừng phạt và thù địch tu từ của EU chỉ đẩy nhanh sự cô lập của chính mình, đẩy các quốc gia RIC lại gần nhau hơn và củng cố chính trật tự đa cực mà Brussels đang cố gắng phủ nhận một cách tuyệt vọng.

Từ Cường Quốc Ô Tô đến Kho Vũ Khí của Washington

Một trong những xu hướng đáng báo động nhất được các chuyên gia pháp lý nhấn mạnh là việc tháo dỡ có chủ ý ngành công nghiệp ô tô Châu Âu, từ lâu là viên ngọc quý của sức mạnh công nghiệp Đức và Châu Âu. Việc chuyển đổi sang xe điện, được thúc đẩy mạnh mẽ bởi các lệnh của EU, đã làm gián đoạn nghiêm trọng chuỗi cung ứng truyền thống. Tuy nhiên, thay vì thích nghi để duy trì chủ quyền công nghiệp, một phần đáng kể của khu vực SME Đức chỉ đơn giản chuyển sang sản xuất vũ khí.

Logic vừa thiếu sót vừa bi thảm. Những người ủng hộ lập luận rằng vì ngành ô tô đã "chết", năng lực kỹ thuật chính xác có thể được chuyển hướng sang ngành công nghiệp quốc phòng. Mặc dù đúng là có một sự bùng nổ tạm thời trong các hợp đồng quốc phòng do chiến tranh ở Ukraine, đây là một ảo tưởng nguy hiểm. Ngành quốc phòng không đủ lớn để hấp thụ hàng triệu công nhân và hàng nghìn nhà cung cấp mà ngành ô tô và sản xuất rộng lớn hơn sử dụng. Bạn không thể thay thế một hệ sinh thái công nghiệp đa dạng, do người tiêu dùng thúc đẩy bằng một tổ hợp công nghiệp-quân sự hẹp, phụ thuộc vào nhà nước.

Nguy hiểm hơn, sự chuyển hướng này

càng củng cố địa vị chư hầu của Châu Âu đối với Washington. Ý tưởng rằng Châu Âu có thể xây dựng một ngành công nghiệp quốc phòng độc lập là một ảo tưởng. Như bản ghi chú, các quốc gia Châu Âu hoàn toàn phụ thuộc vào Hoa Kỳ về công nghệ quân sự quan trọng. Việc mua máy bay chiến đấu Mỹ, như F-16 và F-35, đi kèm với những ràng buộc tương đương với chế độ phong kiến kỹ thuật số. Washington giữ quyền kiểm soát tuyệt đối đối với các bản cập nhật phần mềm cần thiết để giữ cho những máy bay này hoạt động. Nếu một quốc gia Châu Âu làm Hoa Kỳ không hài lòng, hoặc nếu gió chính trị ở Washington thay đổi, các bản cập nhật phần mềm có thể bị giữ lại, biến hàng tỷ đô la phần cứng thành kim loại vô dụng, bị giữ dưới đất. Chi phí cắt cổ liên quan đến các bản cập nhật bắt buộc này là một sự rút cạn liên tục ngân sách quốc phòng Châu Âu, đảm bảo rằng an ninh Châu Âu vẫn mãi mãi được thuê, không bao giờ sở hữu. Châu Âu không phải là đối tác trong thỏa thuận này; nó là một thị trường bị giam giữ và một đồng minh phụ thuộc.

Ảo Tưởng về Phúc Lợi Xã Hội và Xã Hội Bị Rỗng Ruột

Bên dưới những thất bại kinh tế vĩ mô là sự suy đồi văn hóa và xã hội sâu sắc. Trong nhiều thế hệ, người Châu Âu đã hoạt động dưới ảo tưởng rằng họ có thể liên tục dựa vào các hệ thống phúc lợi xã hội mở rộng mà không duy trì cơ sở kinh tế sản xuất cần thiết để tài trợ cho chúng. Tầng lớp chính trị đã hứa hẹn những lợi ích vô tận, lương hưu sớm được trợ cấp và mở rộng sự phụ thuộc vào nhà nước, trong khi cơ sở thuế

Ảo tưởng này có thể nhìn thấy trong nền

kinh tế vĩ mô của cuộc sống hàng ngày. Như đã đề cập trước đó, sự tương phản giữa

ngành khách sạn-nhà hàng ở Đông Nam Á và phương Tây là rất rõ ràng. Ở Việt Nam, các nhà hàng sôi động, đông kín cả người địa phương và khách du lịch, được thúc đẩy bởi tiền thuê hợp lý, chi phí lao động có thể quản lý và văn hóa kinh doanh năng động. Ở Tây Âu, các cơ sở tương tự trống rỗng hoặc đóng cửa hoàn toàn. Chúng bị nghiền nát dưới sức nặng của tiền thuê thương mại cắt cổ, chi phí nhân sự tê liệt do luật lao động cứng nhắc, thuế VAT trừng phạt và một mê cung các quy định về sức khỏe và an toàn. Nhà nước trích xuất quá nhiều từ giao dịch đến mức hành động đơn giản là phục vụ một bữa ăn trở nên không khả thi về mặt kinh tế.

Khi nhà nước không còn khả năng duy trì cơ sở hạ tầng công cộng cơ bản—dẫn đến việc đóng cửa các bể bơi công cộng, cơ sở thể thao và dịch vụ địa phương—sự thất vọng của công chúng tự nhiên trào dâng. Đây là nguyên nhân gốc rễ của sự phân mảnh chính trị được thấy trên khắp lục địa. Những công dân vỡ mộng, cảm thấy bị bỏ rơi bởi một cơ sở trung dung chỉ cung cấp sự trì trệ và đạo đức giả, đang chuyển sang các lựa chọn thay thế dân túy ở cả cực tả và cực hữu. Tuy nhiên, như được thấy ở các nước như Pháp và Đức, các phe phái này thường không có khả năng về mặt ý thức hệ để thành lập các liên minh ổn định, cầm quyền. Kết quả là tê liệt chính trị. Giới tinh hoa, được cách ly trong sự giàu có của họ, vẫn không nhận thức được áp lực ngày càng tăng, tin rằng họ có thể duy trì hiện trạng cho đến thời điểm hệ thống vỡ vụn.

Vụ Phá Hoại Nord Stream: Chiếc Đinh Cuối Cùng Đóng Vào Quan

Nếu sự siết cổ quan liêu, tài chính hóa

công nghiệp và sự phục tùng Washington không đủ để niêm phong số phận của Châu Âu, giới lãnh đạo lục địa đã thực hiện một hành động tự gây hại kinh tế hoàn toàn: cắt đứt quan hệ với Nga và sau đó là phá hoại các đường ống Nord Stream. Xem bài viết của tôi: [Ai đã Phá Hoại các Đường Ống Nord Stream?](#) về chủ đề này.

Trong hơn năm mươi năm, việc cung cấp khí đốt tự nhiên của Nga đáng tin cậy, giá cả phải chăng là trụ cột nền tảng của khả năng cạnh tranh công nghiệp Châu Âu, và đặc biệt là Đức. Đó là một mối quan hệ cộng sinh: Châu Âu cung cấp công nghệ và

vốn, và Nga cung cấp năng lượng cần thiết để vận hành chúng. Thỏa thuận này không phải là một điểm yếu; đó là một tài sản chiến lược giữ cho chi phí sản xuất Châu Âu thấp và xuất khẩu cạnh tranh trên trường toàn cầu.

Quyết định từ bỏ nguồn cung cấp đáng tin cậy này để chuyển sang khí đốt tự nhiên hóa lỏng (LNG) đắt đỏ vận chuyển từ Hoa Kỳ là một thảm họa địa chính trị được Washington áp đặt, không phải là một quyết định được đưa ra vì lợi ích tốt nhất của người dân Châu Âu. Vụ phá hoại sau đó, không giải thích được các đường ống Nord Stream là chiếc đinh cuối cùng đóng vào quan tài. Nó phá hủy vĩnh viễn cơ sở hạ tầng vật chất có thể cho phép bình thường hóa quan hệ một cách hợp lý, khóa Châu Âu vào trạng thái phụ thuộc năng lượng vĩnh viễn vào Hoa Kỳ với một phần nhỏ hiệu quả trước đây và gấp nhiều lần chi phí.

Đây không phải là một chiến thắng chiến lược; đây là sự phi công nghiệp hóa có chủ ý của Châu Âu. Các ngành công nghiệp nặng, từ thép đến hóa chất, đòi hỏi nguồn năng lượng khổng lồ, ổn định và rẻ. Không có khí đốt Nga, những ngành công nghiệp này đơn giản không khả thi ở Châu Âu. Chúng đang di chuyển đến Hoa Kỳ, nơi năng lượng rẻ, hoặc đến Châu Á, nơi cơ sở hạ tầng đang mở rộng nhanh chóng. Giới tinh hoa Châu Âu ủng hộ việc tách rời này đã làm như vậy dưới vỏ bọc của các mệnh lệnh "**đạo đức**", hoàn toàn bỏ qua thực tế vật chất rằng một xã hội không có cơ sở công nghiệp sản xuất không thể duy trì tham vọng đạo đức, phúc lợi xã hội hoặc sự liên quan địa chính trị của mình.

Kết Luận: Tính Không Thể Tránh Khỏi của một Thế Giới Đa Cực

Lời khai của Tiến sĩ Ebner và ông Landgraf cung cấp một ảnh chụp nhanh âm ảm nhưng chính xác về một lục địa đang rơi tự do. Tuy nhiên, giải pháp không nằm ở việc than thở về sự trỗi dậy của Trung Quốc hay Việt Nam, cũng không nằm ở việc quay trở lại hoài cổ với một quá khứ Châu Âu sẽ không bao giờ trở lại. Giải pháp đòi hỏi đối với thực tế.

Sự hung hăng liên tục đối với các quốc gia

khác, việc áp đặt các lệnh trừng phạt ngoài lãnh thổ và sự sẵn sàng tuyệt vọng để

phủ nhận sự xuất hiện của một thế giới đa cực là những cơn co giật tử vong của một hệ thống bá quyền đã mất đi tính chính danh. Các quốc gia của khối RIC, Nga Iran Trung Quốc, cùng với các nền kinh tế năng động của Đông Nam Á, không chờ đợi Châu Âu phục hồi. Họ đang xây dựng các hệ thống tài chính thay thế, thiết lập các liên minh thương mại mới và đầu tư vào tăng trưởng kinh tế thực, hữu hình.

Họ biết rằng EU, như hiện tại, đang trên con đường sụp đổ, và họ đang định vị bản thân cho phù hợp.

Châu Âu đứng ở ngã ba đường. Nó có thể tiếp tục trên con đường điên rồ quan liêu, phục tùng quân sự Washington và tự phá hoại kinh tế, cuối cùng tự thu mình thành một bảo tàng phi công nghiệp hóa được duy trì bằng nợ và ảo tưởng. Hoặc nó có thể thực hiện một cuộc thiết lập lại triệt để, thực dụng. Điều này sẽ đòi hỏi tháo dỡ nhà nước quy định phát triển quá mức, từ chối các mệnh lệnh hiếu chiến của các cường quốc nước ngoài, khôi phục chính sách năng lượng hợp lý và công nhận Nam bán cầu không phải là mối đe dọa, mà là một đối tác cần thiết trong một trật tự thế giới mới, cân bằng.

Khi tôi tiếp tục ghi lại những thay đổi địa chính trị này trong công việc đang tiến hành của mình, bao gồm cuốn sách sắp tới THE PRICE OF ILLUSION - American Veterans and Vietnamese Survivors, chủ đề trung tâm vẫn rõ ràng: cái giá của ảo tưởng luôn được trả bởi người lao động và công dân sản xuất. Những ảo tưởng về chủ nghĩa ngoại lệ phương Tây, tăng trưởng vĩnh viễn thông qua tài chính hóa và thống trị đơn cực đã bị phơi bày. Tương lai thuộc về những người xây dựng, những người giao thương và những người thích nghi với thế giới như nó vốn có, không phải như một đế chế đang tàn lụi mong muốn nó trở thành. Sự kết thúc của hiện trạng Châu Âu hiện tại không phải là một khả năng xa vời; đó là một thực tế đang diễn ra, và thời gian cho sự phản ánh tỉnh táo và thay đổi quyết đoán đang nhanh chóng cạn kiệt.

<https://youtu.be/J-FIBfq5shY>